

הקלה על מעונות יום פרטיים לפעוטות

מחליטים

במטרה להקל על המשך פעילות מעונות היום, למנוע סגירה של מעונות ועליית מחירים, לבצע את תיקוני החקיקה הבאים:

1. לתקן את חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן – **חוק התכנון והבניה**) כך שמעונות יום שבהם עד 45 פעוטות השוכנים בבתי מגורים, יהיו רשאים לפעול גם בתוך מבנה שייעודו מגורים בלבד בהתאם לתכנית שחלה (להלן – **מבנה למגורים**), בהתקיים כל אלה:
 - א. בעל המעון יגיש לרשות הרישוי כמשמעותה בחוק התכנון והבניה בקשה למתן היתר שימוש בבית המגורים לצורך של הפעלת מעון (להלן – **היתר שימוש להפעלת מעון**); בקשה כאמור תוגש 90 ימים לפחות טרם פתיחת המעון. הבקשה תכלול מידע אודות כתובת הנכס, מספר הפעוטות והתחייבותו לידע את השכנים כמפורט בסעיף קטן (ב).
 - ב. בעל המעון יידע את השכנים במבנה המגורים ובמבנים הגובלים במבנה שבו מופעל המעון, על הפעלת המעון 90 יום לפחות טרם ההפעלה ועל אפשרותם להגיש לרשות הרישוי התנגדות למתן היתר שימוש להפעלת מעון. הודעה תינתן באמצעות פירסום בחזית הבניין או בכל אמצעי אחר, כגון הודעה לתיבות הדואר או באמצעי דיגיטלי. פרסום כאמור יתועד, ובעל המעון יצהיר אודות ביצוע הפרסום.
 - ג. השכנים לבניין יוכלו להגיש לרשות הרישוי את התנגדותם למתן היתר שימוש להפעלת מעון תוך 30 יום ממועד פרסום ההודעה.
 - ד. רשות הרישוי תהיה רשאית שלא לתת היתר שימוש להפעלת מעון ככל שמצאה כי יש בפעילות המעון משום פגיעה מרחיבת משמעותית שלא ניתנת לתיקון. בטרם תחליט רשות רישוי שלא לתת היתר שימוש להפעלת מעון, תודיע לבעל המעון בכתב על הפגיעה המרחיבת הפוטנציאלית על מנת שיינתן מענה לפגיעה בתוך 30 ימים ממועד ההודעה. רשות הרישוי תיתן את החלטתה בתוך 30 ימים ממועד קבלת המענה של בעל המעון על הפגיעה המרחיבת. רשות הרישוי רשאית להגביל את תוקף הפעלת המעון ל-5 שנים בהחלטה מנומקת.
 - ה. לא ניתנה החלטת רשות הרישוי תוך 60 ימים ממועד הגשת הבקשה להפעלת המעון במבנה מגורים, יראו את בעל המעון כאילו ניתן לו היתר שימוש להפעלת מעון.
2. על אף האמור בסעיף 1, מעונות יום שפועלים בבתי מגורים ביום כניסתו של החוק לתוקף, ואשר שוהים בהם עד 45 פעוטות, יידעו את רשות הרישוי על הפעלת המעון בבית המגורים תוך 90 יום מיום כניסת החוק לתוקפו ואת השכנים בבית המגורים על זכותם להגיש התנגדות להפעלת המעון בהתאם לאמור בסעיף 1(ב) בתוך 30 ימים ממועד פרסום ההודעה; החלטה רשות הרישוי שלא לאשר את פעילות המעון לאחר ששקלה את השיקולים האמורים בסעיף 1(ד), וביצעה את הפעולות האמורות בסעיף 1(ה), בשינויים המחויבים, תופסק פעילות המעון רק בתום שנת הלימודים שבה התקבלה החלטה.
3. בעל מעון שקיבל היתר שימוש להפעלת מעון, ייחשב לכל דבר ועניין כאילו קיבל היתר לשימוש חורג כמשמעותו בחוק התכנון והבניה.
4. אישור לפי תיקון זה לא יחייב בהיטל השבחה.
5. זכות הערעור על החלטות רשות הרישוי בעניין אי מתן אישור כאמור, תהיה לפי הכללים הרלוונטיים בעניין הבקשות לקבלת היתר לשימוש חורג מכוח חוק התכנון והבניה.

דברי הסבר

הצעת החלטה זו מבקשת להקל עם מעונות היום שיש בהם עד 45 פעוטות, החייבים ברישיון או באישור הפעלה לפי חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018 וכן עם מסגרות אחרות המשמשות או נועדות לשמש מקום לחינוך ולטיפול בפעוטות מגיל לידה עד 3 אף גם כשמספר הפעוטות השוהים בהם פחות משבעה. בשל התפרצות נגיף הקורונה, הושבתה ולאחר מכן הוגבלה פעילותם של מעונות היום והמשפחתונים בצורה משמעותית.

בנוסף, חוק הפיקוח הסמיך את משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים לפקח על מעונות היום ובכלל זה לתת רישיון להפעלת מעון, לקבוע תקנות לגבי פעילות המעונות והתנאים הדרושים לקיום הפעילות. במקביל נדרשים המעונות לעבור תהליך הסדרת שימוש חורג כמשמעותו בחוק התכנון

והבנייה, התשכ"ה-1965 מול העיריות והרשויות המקומיות. כיום הרשויות המקומיות מעלות דרישות רגולטוריות רבות ממעונות היום לשם קבלת היתר לשימוש חורג כאמור. הדרישות שעל בעל המעון לעמוד בהם מכוח חוק הפיקוח וחוק התכנון והבנייה מכבידות מאוד על מעונות היום. נסיבות אלו מובילות במקרים רבים לסגירת מעונות היום ולעליית מחירים במסגרות הקיימות, מה שעלול לפגוע בהשתלבותם של הורים בשוק העבודה, בפרט נשים ואוכלוסיות ממעמד סוציו-אקונומי נמוך. על מנת למנוע זאת מוצע לתת אישור למעונות יום שיש בהם 45 פעוטות לפעול בבתי מגורים שיפטור את בעל המעון מקבלת אישור לשימוש חורג.

סעיף 1

מוצע לתקן את חוק התכנון והבניה, כך שמעונות יום שבהם עד 45 פעוטות השוכנים בבתי מגורים, יהיו רשאים לפעול גם בתוך מבנה שייעודו מגורים בלבד בהתאם לתכנית שחלה, לאחר קבלת היתר שימוש להפעלת מעון על ידי רשות הרישוי.

לצורך קבלת היתר שימוש להפעלת מעון נדרש בעל המעון להגיש בקשה לרשות הרישוי לכל הפחות 90 ימים לפני הפעלת המעון על כוונתו להפעיל את המעון תוך ציון כתובת המעון, מספר הפעוטות והצהרה כי יידע את השכנים, לעניין הפעלת המעון בבית המיועד למגורים.

מצד שני כדי לוודא כי לא נגרמת הפרעה למתגוררים באזור, בעל המעון נדרש ליידע את השכנים במבנה המגורים ובמבנים הגובלים במבנה בו מופעל המעון 90 יום טרם הפעלת המעון על זכותם להתנגד. בעל המעון אחראי לתעד את הפרסום ולהצהיר אודות ביצוע הפרסום.

ככל והשכנים מתנגדים להפעלת המעון עומדת להם זכות להגיש התנגדותם לרשות הרישוי תוך 30 ימים מיום הפרסום.

ככל ולא התקבלה התייחסות כלשהיא מרשות הרישוי תוך 60 ימים הבקשה תחשב כמאושרת.

ככל ותראה רשות הרישוי כי קיים קושי באישור הבקשה לאחר שקילת ההתנגדויות ובחינת היקף הפגיעה המרחבית תודיע לבעל המעון בכתב שקיים קושי באישור הבקשה, ותדרוש ממנו לתת מענה בתוך 30 ימים ממועד ההודעה. רשות הרישוי תיתן את החלטתה בתוך 30 ימים ממועד קבלת המענה של בעל המעון על הפגיעה המרחבית.

בנוסף, לרשות הרישוי ישנה אפשרות לתת היתר לתקופה מוגבלת של 5 שנים תוך מתן נימוקים לסיבת ההגבלה.

סעיף 2

מעונות יום בהם עד 45 ילדים הפועלים בבתי מגורים ביום כניסת החוק לתוקף, יידרשו ליידע את רשות הרישוי תוך 90 ימים מיום כניסת החוק לתוקף, על השימוש בבית המגורים כמקום שבו מופעל מעון וליידע את השכנים על זכותם להתנגד לשימוש תוך 30 ימים ממועד שבו הוגשה ההודעה לרשות הרישוי. ככל שתחליט הרשות שלא לאשר את פעילות המעון לאחר ששקלה את השיקולים לעניין הפגיעה האפשרית ולאחר שנתנה לבעל המעון זכות להשמיע את טענותיו בשינויים המחויבים תופסק פעילות המעון רק בתום שנת הלימודים שבה התקבלה ההחלטה.

סעיף 3

כדי להגשים את המטרה מאחורי תיקון זה בעל מעון שקיבל היתר שימוש להפעלת מעון, ייחשב לכל דבר ועניין כאילו קיבל היתר יהיה פטור מהסדרת היתר לשימוש חורג כמשמעותו בחוק התכנון והבנייה.

סעיף 4

ההיתר שמתקבל מטעם רשות הרישוי מקנה לבעל מעון ספציפי זכות זמנית להשתמש בנכס ספציפי לצורך הפעלת מעון. האישור שניתן לא מוביל לשינוי בתכנית שחלה על הנכס ועל כן בעל המעון לא יחויב בהיטל השבחה.

סעיף 5

זכות הערעור על החלטות רשות הרישוי לגבי מתן ההיתר יעשו בדומה לנהלים הקיימים לגבי היתר לשימוש חורג הרלוונטיים לכאן.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין השפעה על מצבת כוח האדם.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

איך.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר תצורף במסגרת חוות הדעת לממשלה לתכנית הכלכלית לשנים

2021 ו-2022.

כינוס